

# ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

## Önálló képviselői indítvány (alaptörvény-módosítás)

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: T/14821

Érkezett: 2017 OKT 16.

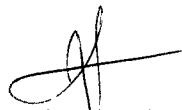
Kövér László úrnak  
az Országgyűlés elnöke

Helyben

*Tisztelt Elnök Úr!*

Az Alaptörvény S. cikk (1) bekezdése alapján mellékelten benyújtom a **Magyarország Alaptörvényének hetedik módosításáról** szóló javaslatot.

Budapest, 2017. október 13.



Dr. Szél Bernadett  
LMP



Demeter Márta  
LMP

Figyelemmel arra, hogy az Alaptörvény olyan szerkezeti egységeket, kodifikációs megoldásokat tartalmaz, amelyek szerkesztésére a ParLexben alkalmazott informatikai szabály nem nyújt lehetőséget, ezért – a Házbizottság egyes indítványok elektronikus úton történő benyújtásáról szóló 1/2017.(IV.3.)HB állásfoglalásának 2.§ (1) bekezdése szerint – jelen önálló indítvány is papírlapon kerül benyújtásra.

# MAGYARORSZÁG ALAPTÖRVÉNYÉNEK HETEDIK MÓDOSÍTÁSA

(az elfogadás dátuma)

Az Országgyűlés mint alkotmányozó hatalom az Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés a) pontjában meghatározott hatáskörében eljárva az Alaptörvényt a következők szerint módosítja:

## 1. §

Az Alaptörvény *XXIII.* cikkének (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Minden, tizenhatodik életévét betöltött magyar állampolgárnak, valamint az Európai Unió más tagállamának magyarországi lakóhellyel rendelkező minden, tizenhatodik életévét betöltött állampolgárának joga van ahhoz, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó, nagykorúsága esetén pedig választható legyen.”

## 2. §

(1) Az Alaptörvény *XXIII.* cikkének (3) bekezdésében a „nagykorú” szövegrész helyébe a „tizenhatodik életévét betöltött” szöveg lép.

(2) Az Alaptörvény *XXIII.* cikkének (1) bekezdésében az „, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán” szövegrész hatályát veszti.

## 3. §

Az Alaptörvény „ZÁRÓ ÉS VEGYES RENDELKEZÉSEK” fejezete a következő 27. ponttal egészül ki:

„27. Az Alaptörvény hetedik módosításával (2017. .... ....) megállapított rendelkezéseket a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek 2019. évi általános választása, illetve az európai parlamenti képviselők 2019. évi választása során kell először alkalmazni.”

## 4. §

Az Alaptörvény jelen módosítása a kihirdetését követő napon lép hatályba.

## INDOKOLÁS

### ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az LMP szerint a magyar demokrácia jövője, a politikát és a közügyeket sajnós széles körben övező apátia oldása szempontjából kulcsfontosságú, hogy a fiatalok közügyekben való részvétele erősödjön, a politikai rendszer végre lépéseket tegyen a sok szempontból nyilvánvalóan félresiklott közéleti szocializációs folyamat javítása érdekében. Ennek legfontosabb eszköze a fiatalok aktív állampolgárrá nevelésének hangsúlyosabbá tétele a közoktatásban és azon kívül is a közügyekben való részvétel ösztönzésével, amit viszont javaslatunk szerint – egyszerre komoly szimbolikus és gyakorlati jelentőségű intézkedésként – a választói korhatár fokozatos csökkentése kísérne. Ez utóbbinak az első lépését jelentené jelen alaptörvény-módosítás, amelynek célja a helyhatósági és az európai parlamenti választások esetében a választói korhatár 16 évre csökkentése (a választhatósági korhatár érintetlenül hagyása mellett).

A javaslat elfogadásával – amelyet természetesen az anyagi választójog törvényi szintű szabályainak kis terjedelmű korrekciója is követne majd – a magyar demokrácia egy előremutató nemzetközi alkotmányjogi trendbe illeszkedne, amely jellemzően más államokban is helyi szintről indul ki. Néhány közép- és dél-amerikai ország mellett, amelyek közül a legjelentősebb Brazília – 16 éves aktív választójog a törvényhozásra is kiterjedően csak Ausztriában van (ott 2007 óta, a választhatóság 18 év). Emellett Skócia alkalmaz még 2015 óta minden választásán – és a függetlenségi népszavazáson is – 16 éves korhatárt.

Ugyanakkor tartományi és helyi választások tekintetében számos európai állam, illetve föderális rendszerű országokban tagállam vezetett be az elmúlt években a 18. életév betöltésénél alacsonyabb korhatárt. Máltán és Észtországban 16. életévüket betöltötték szavazhatnak a helyi választásokon. A hazai közjogi fejlődés szempontjából mintaállamnak tekinthető Németországban jelenleg két német tartományban a tartományi választásokon, illetve a tartományok többségében a helyi választásokon már 16 év a korhatár. Kantonális szinten Svájcban is van példa ugyanerre, Görögországban pedig tavaly csökkent 17 évre a helyi választások esetében az aktív választójog alsó korhatára.

A korhatás javasolt leszállításának nincs sem elvi, sem európai uniós vagy nemzetközi kötelezettségeinkből fakadó akadálya.

### RÉSZLETES INDOKOLÁS

#### *Az 1-2. §-hoz*

A módosítás – a választójogot biztosító alaptörvényi rendelkezés szerkezetének a feltétlenül szükségesesen túl nem lépő megváltoztatása mellett – 16 évre csökkenti a jelenleg minden választásra egységesen a nagykorúsághoz kötött aktív választójogi korhatárt a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választása esetében. A passzív választójogi (választhatósági) korhatár változatlan marad.

#### *A 3-4. §-hoz*

Átmeneti és hatálybaléptető rendelkezés. A jogkiterjesztés a már megkezdett önkormányzati ciklusban tartott időközi választásokat nem érinti, az új szabályokat először a 2019-ben megtartott helyhatósági választásra, illetve EP-választásra kell alkalmazni.